

Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα και την Ισπανία, 2018-2024

Φεβρουάριος 2026

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

Σεραφείμ Κουτσός
Αναλυτής

Ευαγγελία Λάμπρου
Στατιστικός

©INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην Πηγή

INSETE

INTELLIGENCE

Διευκρινίσεις και ειδικοί όροι:

- Η παρούσα μελέτη αποτελεί αποκλειστική πνευματική ιδιοκτησία του INSETE.
- Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, υπό τον όρο της ρητής αναφοράς της πηγής προέλευσης.
- Αν και έχει επιδειχθεί η δέουσα επιμέλεια ως προς τον έλεγχο των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν και των εκτιμήσεων που παρουσιάζονται στην παρούσα μελέτη, το Ινστιτούτο ΣΕΤΕ (INSETE) και οι συγγραφείς της μελέτης δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τυχόν αποκλίσεις των πληροφοριών που αναφέρονται στην μελέτη ή για τυχόν παραλείψεις. Οι εκτιμήσεις και πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα μελέτη δίδονται για ενημερωτικούς και μόνο σκοπούς και όχι για εμπορικούς, επενδυτικούς, νομικούς ή άλλους σκοπούς. Η χρήση ή στήριξη στην μελέτη από οποιοδήποτε μέρος και τυχόν αποφάσεις που βασίζονται σε αυτήν αποτελούν αποκλειστική υπευθυνότητα αυτών που χρησιμοποιούν την μελέτη. Το INSETE και οι συγγραφείς της μελέτης δε φέρουν καμιά ευθύνη ή υποχρέωση για ζημίες που μπορεί να προκύψουν σε οποιοδήποτε, ως αποτέλεσμα αποφάσεων που τυχόν ληφθούν βασισμένες στην παρούσα μελέτη.

Περιεχόμενα

1.	Κύρια Σημεία	4
2.	Εισαγωγή	6
3.	Μεθοδολογικές διαφορές στον υπολογισμό της ΜΚΔ σε Ελλάδα και Ισπανία	7
4.	Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη στον προορισμό, σε Ελλάδα και Ισπανία	8
	Πηγές	15

1. Κύρια Σημεία

Σε προηγούμενες μελέτες του Ινστιτούτου που συνέκριναν την Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (ΜΚΔ) των τουριστών που επισκέπτονται την Ελλάδα και την Ισπανία για τα έτη 2018 – 2023, δείξαμε ότι δεν είναι δυνατή η σύγκριση των δημοσιευμένων στοιχείων για την ΜΚΔ στις δύο χώρες, αφού τα μετρούμενα μεγέθη υπολογίζονται με διαφορετική μεθοδολογία και για το λόγο αυτό η Δημοσιευμένη ΜΚΔ για την Ισπανία είναι (υπερ) διπλάσια της αντίστοιχης για την Ελλάδα. Προσαρμόζοντας τα δύο μεγέθη ώστε να είναι συγκρίσιμα, οι διαφορές μειώνονται σε επίπεδα μικρότερα του 10% της ΜΚΔ της Ελλάδας ή και αντιστρέφονται υπέρ της Ελλάδας. Στην παρούσα μελέτη, κάνοντας τις ίδιες προσαρμογές για τις ΜΚΔ του έτους 2024, παρατηρούμε μια σημαντική αύξηση της διαφοράς μεταξύ των δύο ΜΚΔ υπέρ της Ισπανίας, σε επίπεδα που φθάνουν μέχρι το 18% της ΜΚΔ της Ελλάδας. Βασική αιτία αποτελεί η μείωση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής των τουριστών στην Ελλάδα. Ειδικότερα:

- αναφορικά με τις μεθοδολογικές διαφορές, οι κύριες διαφοροποιήσεις είναι ότι στην Ελλάδα μετριέται μόνο το μέρος της δαπάνης που παραμένει στην χώρα, μη περιλαμβανομένου του κόστους του αεροπορικού ή ακτοπλοϊκού εισιτηρίου, ακόμα και αν η αεροπορική ή ακτοπλοϊκή εταιρεία είναι ελληνική. Επίσης, στα στοιχεία περιλαμβάνονται οι επισκέπτες χωρίς διανυκτέρευση και οι cross border workers. Αντίθετα, στην Ισπανία μετριέται το σύνολο της δαπάνης των τουριστών, ανεξάρτητα αν εισπράχθηκε από την χώρα ή τρίτους εκτός αυτής (πχ αεροπορικό εισιτήριο, προμήθεια ενδιάμεσων κλπ.) και η μέτρηση αφορά μόνο σε τουρίστες με τουλάχιστον μια διανυκτέρευση. Επιπλέον, η ΜΚΔ της Ισπανίας συμπεριλαμβάνει και δαπάνες για διαρκή αγαθά ή αγαθά υψηλής αξίας από εισερχόμενους τουρίστες ενώ η αντίστοιχη της Ελλάδας δεν τα περιλαμβάνει.
- αναφορικά με τα αποτελέσματα της σύγκρισης των ΜΚΔ για τα έτη 2018 – 2023 μετά την προσαρμογή τους («Προσαρμοσμένη ΜΚΔ») ώστε να αποτυπώνεται μόνο η δαπάνη που έγινε στην κάθε χώρα (εξαιρουμένου του κόστους μετάβασης) και μόνο για τουρίστες με τουλάχιστον μία διανυκτέρευση, η διαφορά για τα έτη 2018, 2019, 2022 και 2023 μειώνεται σημαντικά σε επίπεδα που δεν υπερβαίνουν το 10% της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ της Ελλάδας και αντιστρέφεται υπέρ της Ελλάδας τα δυο πρώτα έτη της πανδημίας COVID, το 2020 και το 2021, (βλ. Πίνακα 1). Αξίζει να σημειωθεί ότι, λόγω έλλειψης στοιχείων, η προσαρμογή των ΜΚΔ δεν μπορεί να γίνει για τα διαρκή αγαθά ή αγαθά υψηλής αξίας, κάτι που ευνοεί την ΜΚΔ της Ισπανίας έναντι της ΜΚΔ της Ελλάδας.

- Περαιτέρω, ένα άλλο μέρος της διαφοράς οφείλεται στο ότι οι δύο χώρες δέχονται τουρίστες από διαφορετικές αγορές. Συγκεκριμένα, η Ελλάδα δέχεται μεγάλο αριθμό τουριστών από τις όμορες Βαλκανικές χώρες, που έχουν χαμηλότερη μέση δαπάνη και ωθούν τον συνολικό μέσο όρο της μέσης δαπάνης προς χαμηλότερα επίπεδα, ενώ αντίθετα, η Ισπανία εμφανίζει μεγαλύτερη διείσδυση στις long haul αγορές της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας που έχουν σημαντικά υψηλότερη τουριστική δαπάνη. Για να μπορέσουμε συνεπώς να ελέγξουμε κατά πόσον η διαφορά των δύο ΜΚΔ οφείλεται σε διαφορετικές αγορές ή σε διαφορετική πελατεία από κάθε αγορά, προχωρήσαμε στην υπόθεση εργασίας ότι η Ελλάδα έχει το ίδιο market mix με την Ισπανία. Με αυτή την υπόθεση εργασίας, η διαφορά στην Προσαρμοσμένη ΜΚΔ μειώνεται σε επίπεδα 1% έως 2% της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ της Ελλάδας για τα έτη 2018, 2022 και 2023, διαφορά που ενδεχομένως θα μπορούσε να αποδοθεί σε στατιστικές διαφορές ή στο ότι η ΜΚΔ της Ελλάδας δεν περιλαμβάνει δαπάνες για διαρκή αγαθά ή αγαθά υψηλής αξίας. Για τα έτη 2019 – 2021 η διαφορά αντιστρέφεται υπέρ της Ελλάδας και μάλιστα σε ποσοστό που το 2021 υπερβαίνει το 15% (βλ. Πίνακα 2).
- Το 2024, σε αντίθεση με τις προηγούμενες χρονιές, παρατηρούμε ένα εμφανές «άνοιγμα της ψαλίδας» της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ υπέρ της Ισπανίας (από € 701 το 2023 σε € 738 το 2024) έναντι της αντίστοιχης της Ελλάδας (από € 654 το 2023 σε € 624 το 2024). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται αφενός στην μείωση της Προσαρμοσμένης ΜΔΠ της Ελλάδας (-7%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2023 σε 7,1 διανυκτερεύσεις το 2024) όταν αντίστοιχα της Ισπανίας εμφανίζει οριακή αύξηση (+0,1% στις 7,2 διανυκτερεύσεις) και, αφετέρου, στον χαμηλότερο ρυθμό αύξησης της ΜΔΔ της Ελλάδας (+3%, από € 86 το 2023 σε € 88 το 2024) έναντι της Ισπανίας (+5%, από € 97 το 2023 σε € 102 το 2024). Έτσι, η διαφορά στην Προσαρμοσμένη ΜΚΔ από 47 Ευρώ υπέρ της Ισπανίας το 2023 (7,1% της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ της Ελλάδας) υπερδιπλασιάζεται σε € 114 (18,2%). Ακόμα, η Προσαρμοσμένη ΜΚΔ στην Ελλάδα με το μίγμα αγορών της Ισπανίας μειώνεται από € 689 σε € 646 με αποτέλεσμα η διαφορά μεταξύ των δυο χωρών από € 12 το 2023 (1,2% της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ της Ελλάδας με το μίγμα αγορών της Ισπανίας) να εκτινάσσεται στα € 92 το 2024 (14,3%).

Τέλος, είναι αξιοσημείωτο ότι ενώ η Προσαρμοσμένη ΜΚΔ της Ελλάδας παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις από χρονιά σε χρονιά από το 2018, με κορύφωση το 2021, στην «καρδιά» της πανδημίας COVID, η αντίστοιχη της Ισπανίας αυξάνεται σταθερά και ομαλά με μικρή μόνο υποχώρηση το 2020, πρώτο έτος της πανδημίας. Αυτό πιθανόν οφείλεται στην πολιτική της Ισπανίας για προσέλκυση long haul αγορών, περιλαμβανομένης της ισπανόφωνης Λατινικής Αμερικής, και αγορών υψηλότερης κατανάλωσης.

2. Εισαγωγή

Συχνά υποστηρίζεται ότι η Ελλάδα είναι προορισμός χαμηλής δαπάνης, ισχυρισμός που βασίζεται στη σύγκριση των στοιχείων της Μέσης κατά Κεφαλή Δαπάνης (ΜΚΔ) των τουριστών που επισκέπτονται την Ελλάδα και άλλες χώρες, όπως τα στοιχεία αυτά δημοσιεύονται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές («δημοσιευμένα στοιχεία»). Για παράδειγμα, με βάση τα δημοσιευμένα στοιχεία σε Ελλάδα και Ισπανία¹, η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (ΜΚΔ) του εισερχόμενου τουρισμού στην Ισπανία, για το 2024, εκτιμήθηκε σε € 1.345, δηλαδή 135% υψηλότερα από τα € 573 που εκτιμήθηκε η ΜΚΔ στην Ελλάδα την ίδια χρονιά. Όμως, όπως αναλύουμε κατωτέρω, οι δημοσιευμένες ΜΚΔ των δύο χωρών δεν είναι άμεσα συγκρίσιμες, καθώς οι σχετικές έρευνες ακολουθούν σημαντικά διαφορετικές μεθοδολογίες και μετρούν διαφορετικά μεγέθη.

Προκειμένου να ελέγξουμε την ακρίβεια του ισχυρισμού ότι η Ελλάδα είναι προορισμός χαμηλής δαπάνης, αφού προβήκαμε στις αναγκαίες αναπροσαρμογές των δημοσιευμένων στοιχείων, συγκρίναμε τη ΜΚΔ σε Ελλάδα και Ισπανία, που αποτελεί τον κύριο ανταγωνιστή της Ελλάδας στον τουρισμό.

¹ Τα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελλάδας προέρχονται από την Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ισπανίας από τις έρευνες FRONTUR και EGATUR του Instituto Nacional de Estadística της Ισπανίας.

3. Μεθοδολογικές διαφορές στον υπολογισμό της ΜΚΔ σε Ελλάδα και Ισπανία

Σύμφωνα με τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία για το 2024, η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (ΜΚΔ) του εισερχόμενου τουρισμού στην Ισπανία εκτιμήθηκε σε € 1.345 (αυξημένη κατά +5% σε σχέση με το 2023 (€ 1.277)), δηλαδή 135% υψηλότερα από τα € 573 (μειωμένη κατά -5% (€ 603)) που εκτιμήθηκε η ΜΚΔ στην Ελλάδα την ίδια χρονιά. **Όμως, οι δημοσιευμένες ΜΚΔ των δύο χωρών δεν είναι άμεσα συγκρίσιμες:**

- στην Ελλάδα, η προαναφερθείσα ΜΚΔ εκτιμάται μόνο για το μέρος της δαπάνης που έγινε εντός της Ελλάδας και για το σύνολο των επισκεπτών πλην κρουαζιέρας, ανεξάρτητα αν διανυκτέρευσαν ή όχι. Επίσης, στην ΜΚΔ δεν περιλαμβάνεται το κόστος του αεροπορικού ή ακτοποϊκού εισιτηρίου μετάβασης στην Ελλάδα, ακόμα και αν η εταιρεία που χρησιμοποιήθηκε έχει την έδρα της στην Ελλάδα, αλλά ούτε και η δαπάνη για διαρκή καταναλωτικά αγαθά, υψηλής αξίας κοσμήματα κλπ. Τέλος, τα στοιχεία της Ελλάδας καλύπτουν όλους τους ταξιδιώτες, περιλαμβανομένων των ημερήσιων επισκεπτών και των cross border workers ή των εποχιακών εργαζομένων².
- Αντίθετα, στην Ισπανία, η εκτίμηση της ΜΚΔ περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών μόνο των εισερχόμενων τουριστών στην Ισπανία, είτε αυτές έλαβαν χώρα εντός της Ισπανίας είτε εκτός αυτής, και στη δαπάνη συμπεριλαμβάνεται και το κόστος του αεροπορικού ή ακτοποϊκού εισιτηρίου μετάβασης στην Ισπανία, ακόμα και αν η εταιρεία που χρησιμοποιήθηκε έχει την έδρα της εκτός Ισπανίας. Επιπλέον, η ΜΚΔ στην Ισπανία υπολογίζεται μόνον για επισκέπτες που πραγματοποίησαν τουλάχιστον μια διανυκτέρευση στην χώρα αυτή και στα στοιχεία περιλαμβάνονται και οι ταξιδιώτες κρουαζιέρας. Τέλος, στην Ισπανία, η εκτιμώμενη ΜΚΔ περιλαμβάνει και δαπάνες για διαρκή αγαθά ή αγαθά υψηλής αξίας από εισερχόμενους τουρίστες³, ενώ στην Ελλάδα αυτού του είδους οι δαπάνες αφαιρούνται για τον υπολογισμό της ΜΚΔ.

² βλ. μεθοδολογία [Έρευνας Συνόρων](#)

³ βλ. μεθοδολογία [FRONTUR – EGATUR](#),

4. Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη στον προορισμό, σε Ελλάδα και Ισπανία

Προσαρμόζοντας⁴ τις δημοσιευμένες ΜΚΔ της Ισπανίας και της Ελλάδας, προκειμένου να εκτιμηθεί η ΜΚΔ που αφορά μόνο σε επισκέπτες με διανυκτέρευση και αποκλειστικά για το μέρος της δαπάνης που κατέληξε στην κάθε χώρα και εξαιρώντας την δαπάνη για το αεροπορικό ή ακτοπολικό εισιτήριο (εφεξής Προσαρμοσμένη ΜΚΔ), η εικόνα διαφοροποιείται σημαντικά (βλ. Πιν.1). Ειδικότερα, η προσαρμοσμένη ΜΚΔ της Ισπανίας περιορίζεται σημαντικά, π.χ. για το 2023 και το 2024 αντίστοιχα, από € 1.277 σε € 701 και από € 1.345 σε € 738, ενώ - αντίστοιχα- της Ελλάδας αυξάνεται από € 603 σε € 654, και από € 573 σε € 624.

Συνεπώς, μετά τις προσαρμογές που επιτρέπουν άμεση σύγκριση, η διαφορά υπέρ της Ισπανίας συρρικνώνεται σημαντικά, από € 674 σε μόλις € 47 το 2023 και από € 773 σε € 114 το 2024. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι αν και η διαφορά της ΜΚΔ μεταξύ της Ελλάδας και της Ισπανίας περιορίζεται σημαντικά, η διαφορά υπέρ της Ισπανίας για την Προσαρμοσμένη ΜΚΔ το 2024 διευρύνεται περαιτέρω, αυξανόμενη κατά σχεδόν 2,4 φορές σε σύγκριση με το 2023, ενώ αποτελεί και την υψηλότερη διαφορά από το 2018 που διαθέτουμε στοιχεία.

Συνοπτικά, αν και οι Προσαρμοσμένες ΜΚΔ αποκαλύπτουν μια πιο μικρή διαφορά μεταξύ Ελλάδας και Ισπανίας, το 2024 η διαφορά διευρύνεται περαιτέρω και μάλιστα στο υψηλότερο επίπεδο της τελευταίας επταετίας.

Πίνακας 1: Δημοσιευμένη και Προσαρμοσμένη ΜΚΔ σε Ελλάδα (GR) και Ισπανία (ES) – σε €, 2018-2024

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			2024		
	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES
Δημοσιευμένη ΜΚΔ	520	1.086	-566	564	1.101	-537	584	1.045	-461	702	1.119	-417	620	1.216	-596	603	1.277	-674	573	1.345	-773
Προσαρμοσμένη ΜΚΔ*	546	600	-54	600	609	-9	619	577	41	721	648	72	648	686	-39	654	701	-47	624	738	-114

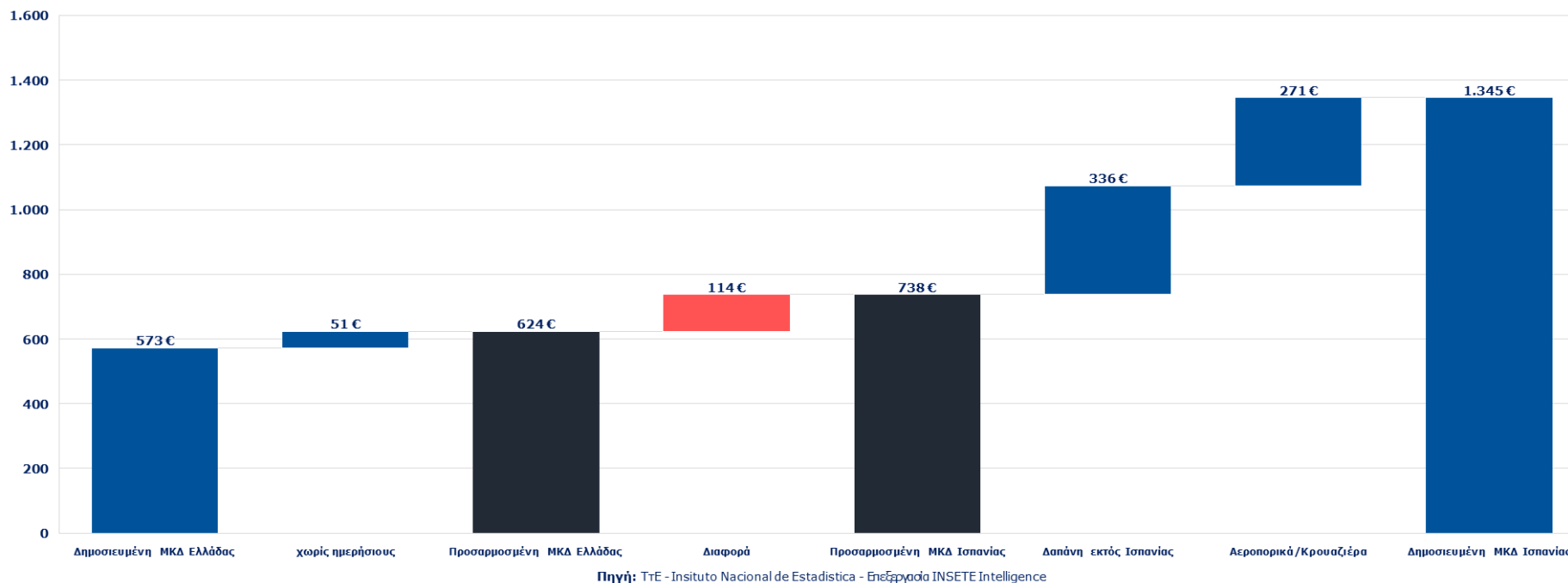
Πηγή: TtE - Instituto Nacional de Estadística - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Έχει υπολογισθεί μόνο για το μέρος της δαπάνης που καταλήγει στη χώρα, εξαιρουμένης της δαπάνης για αεροπορικό/ακτοπολικό εισιτήριο μετάβασης, και μόνο για επισκέπτες με μια διανυκτέρευση τουλάχιστον

⁴ Για λεπτομέρειες ως προς τη μεθοδολογία, βλ. [Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα, 2005 – 2018, εξέλιξη και σύγκριση με Ισπανία – INSETE 2019](#)

Οι προσαρμογές, για κάθε χώρα, από τις οποίες προκύπτει η Προσαρμοσμένη ΜΚΔ του 2024, παρουσιάζονται αναλυτικά στο Γράφημα 1.

Γράφημα 1: Δημοσιευμένη και Προσαρμοσμένη ΜΚΔ σε Ελλάδα και Ισπανία– σε €, 2024

Η διεύρυνση της διαφοράς μεταξύ της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ Ισπανίας και Ελλάδας από το 2019 στο 2024 (βλ. Πίν. 1) οφείλεται σε μεγαλύτερη αύξηση της ΜΔΔ στην Ισπανία σε σχέση με την Ελλάδα αλλά και στο ότι η ΜΔΠ στην Ισπανία παρουσίασε μικρή αύξηση ενώ στην Ελλάδα μείωση (βλ. Πίνακες 2 και 3). Συγκεκριμένα:

- Για την Προσαρμοσμένη ΜΔΔ, παρατηρούμε διεύρυνση της διαφοράς μεταξύ Ισπανίας και Ελλάδας από € 11 το 2019 σε € 14 το 2024. Η διεύρυνση της διαφοράς οφείλεται σε υψηλότερους ρυθμούς αύξησης της ΜΔΔ στην Ισπανία (+5% μεταξύ 2023 και 2024 και +19% μεταξύ 2019 και 2024) έναντι της Ελλάδας (+3%/18% αντίστοιχα).

- Η Προσαρμοσμένη ΜΔΠ έχει σαφή πτωτική τάση στην Ελλάδα ενώ στην Ισπανία εμφανίζεται σταθερή. Ειδικότερα, η Προσαρμοσμένη ΜΔΠ της Ελλάδας, αν και το 2019 ήταν υψηλότερη της αντίστοιχης στην Ισπανία κατά 0,9 διανυκτερεύσεις, το 2024 είναι οριακά χαμηλότερη (-0,1 διανυκτερεύσεις).

Πίνακας 2: Προσαρμοσμένη ΜΔΔ (σε €) Ελλάδας και Ισπανίας, 2019, 2023 και 2024

	2019	2023	2024	%Δ 2023-2024	%Δ 2019-2024
ΜΔΔ Ελλάδας (σε €)	75	86	88	3%	18%
ΜΔΔ Ισπανίας (σε €)	86	97	102	5%	19%
Δ ΜΔΠ Ελλάδας - Ισπανίας	-11	-12	-14		

Πηγή: ΤτΕ - Instituto Nacional de Estadística - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 3: Προσαρμοσμένη ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις) Ελλάδας και Ισπανίας, 2019, 2023 και 2024

	2019	2023	2024	%Δ 2023-2024	%Δ 2019-2024
ΜΔΠ Ελλάδας (σε διανυκτερεύσεις)	8,0	7,7	7,1	-7%	-12%
ΜΔΠ Ισπανίας (σε διανυκτερεύσεις)	7,1	7,2	7,2	0,1%	2%
Δ ΜΔΠ Ελλάδας - Ισπανίας	0,9	0,4	-0,1		

Πηγή: ΤτΕ - Instituto Nacional de Estadística - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η μείωση της ΜΔΠ στην Ελλάδα μπορεί να αποδοθεί στην αύξηση του μεριδίου των ταξιδιών City Break έναντι των διακοπών παραθερισμού και των ταξιδιών σε φίλους & συγγενείς που έχουν μεγαλύτερη δαπάνη λόγω μεγαλύτερης διάρκειας, αλλά και στην ευρύτερη τάση για ταξίδια συντομότερης διάρκειας (βλ. [Ετήσια Έκθεση Ελληνικού Τουρισμού, 2024](#)).

Επίσης, η Ισπανία έχει μια μακροχρόνια καμπάνια προσέλκυσης «κοσμοπολίτικου» κοινού, δηλαδή επισκεπτών που καθορίζουν τις καταναλωτικές τάσεις, οι οποίοι είναι πιθανό να ξοδέψουν περισσότερα στον προορισμό και έλκονται από δραστηριότητες που προσφέρουν ιδιαίτερες εμπειρίες: τέχνη και πολιτισμός, ψώνια, φαγητό και κρασί, αστικός τουρισμός, νυχτερινή ζωή και δημιουργία εντυπωσιακών διαδρομών και δρομολογίων. Ακόμα, το μερίδιο των αγορών long haul στις αφίξεις της Ισπανίας είναι περίπου το διπλάσιο από αυτό της Ελλάδας και οι αγορές αυτές έχουν μεγαλύτερη διάρκεια παραμονής και μεγαλύτερη δαπάνη.

Μέρος της διαφοράς στην Προσαρμοσμένη ΜΚΔ οφείλεται και στο ότι η Ελλάδα δέχεται σημαντικό αριθμό τουριστών από τις όμορες βαλκανικές χώρες και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, κάτι που δεν ισχύει για την Ισπανία⁵ η οποία αντίθετα δέχεται σημαντικά υψηλότερο αριθμό long haul επισκεπτών, δηλαδή με υψηλή ΜΚΔ, από Λατινική Αμερική και Ασία.

Με την υπόθεση εργασίας ότι το market mix στην Ελλάδα είναι παρόμοιο με αυτό της Ισπανίας (βλ. Πίνακα 4 και Γράφημα 2), οι υπέρ της Ισπανίας διαφορές (με βάση τα δημοσιευμένα στοιχεία) για τα έτη 2023 (€ 674) και 2024 (€ 773) μειώνονται σε € 12/€ 92 αντίστοιχα. Είναι ιδιαίτερα αξιοσημείωτο ότι με την ομαλοποίηση της κατάστασης στην ταξιδιωτική βιομηχανία, η διαφορά υπέρ της Ισπανίας, που είχε επανέλθει ήδη από το 2022, όχι μόνο παραμένει, αλλά διευρύνεται περαιτέρω το 2024, φτάνοντας τα € 92.

Παράλληλα, το 2024 καταγράφεται η υψηλότερη διαφορά μεταξύ των δύο χωρών, από το 2018 που διαθέτουμε στοιχεία. Η διαφορά αυτή, υπέρ της Ισπανίας, είναι 7,4 φορές υψηλότερη από εκείνη του 2023. Δηλαδή, ακόμα και με την υπόθεση εργασίας ότι οι δύο χώρες διαθέτουν το ίδιο market mix, η Ισπανία φαίνεται να προσελκύει επισκέπτες με υψηλότερη μέση κατά κεφαλή δαπάνη.

Όπως φαίνεται και στο Γράφημα 2, ενώ η Προσαρμοσμένη ΜΚΔ της Ισπανίας είναι σε μια σταθερά ανοδική τάση που διακόπηκε το 2020, πρώτη χρονιά της πανδημίας COVID, η Προσαρμοσμένη ΜΚΔ της Ελλάδας και η αντίστοιχη με βάση το μίγμα αγορών της Ισπανίας, παρουσίασε μια έξαρση κατά την περίοδο του COVID και στη συνέχεια παρουσιάζει πτωτική τάση προς τα επίπεδα του 2019.

⁵ ενδεικτικά: το 47%/46% των αφίξεων των τουριστών στην Ισπανία το 2023 και το 2024 αντίστοιχα προέρχονται από τις αγορές της Γερμανίας, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου (χώρες υψηλής δαπάνης), όταν για την Ελλάδα τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 34%/33% αντίστοιχα.

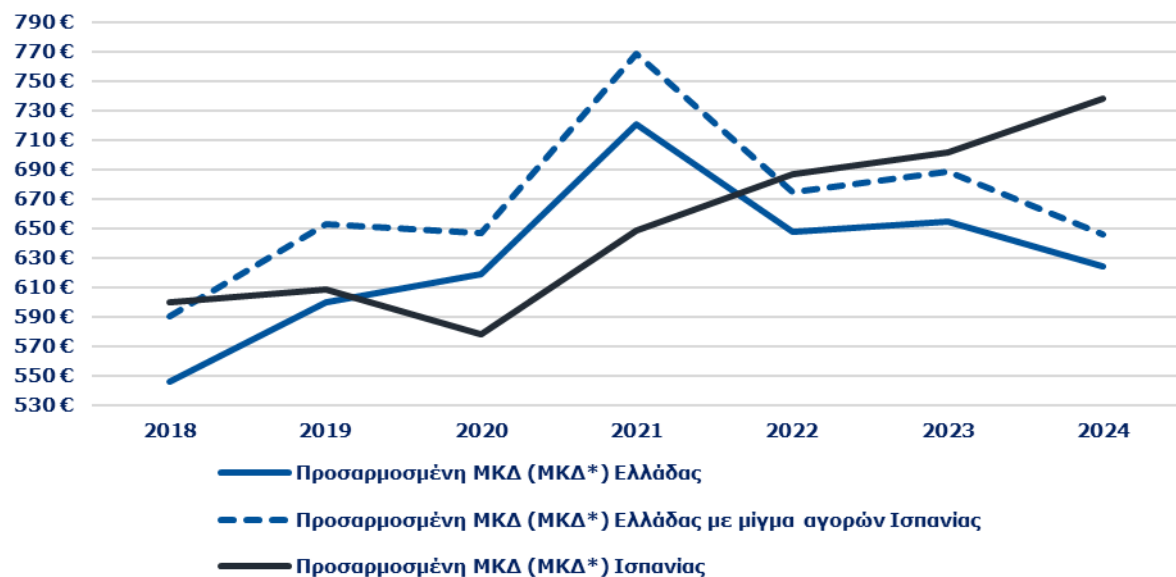
Πίνακας 4: Δημοσιευμένη και Προσαρμοσμένη ΜΚΔ σε Ελλάδα (GR) και Ισπανία (ES) με μίγμα αγορών Ισπανίας – σε €, 2018-2024

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			2024		
	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES	GR	ES	Δ GR-ES
Δημοσιευμένη ΜΚΔ	520	1.086	-566	564	1.101	-537	584	1.045	-461	702	1.119	-417	620	1.216	-596	603	1.277	-674	573	1.345	-773
Προσαρμοσμένη ΜΚΔ* Ελλάδας με μίγμα αγορών Ισπανίας	590	600	-10	653	609	44	646	577	69	768	648	120	674	686	-12	689	701	-12	646	738	-92

Πηγή: ΤrE - Instituto Nacional de Estadística - Ενεξέργασία INSETE Intelligence

*Έχει υπολογισθεί μόνο για το μέρος της δαπάνης που καταλήγει στη χώρα, εξαιρουμένης της δαπάνης για αεροπορικό/ακτοπλοϊκό εισιτήριο μετάβασης, και μόνο για επισκέπτες με μια διανυκτέρευση τουλάχιστον

Γράφημα 2: Η εξέλιξη της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ σε Ελλάδα (GR) και Ισπανία (ES), 2018-2024

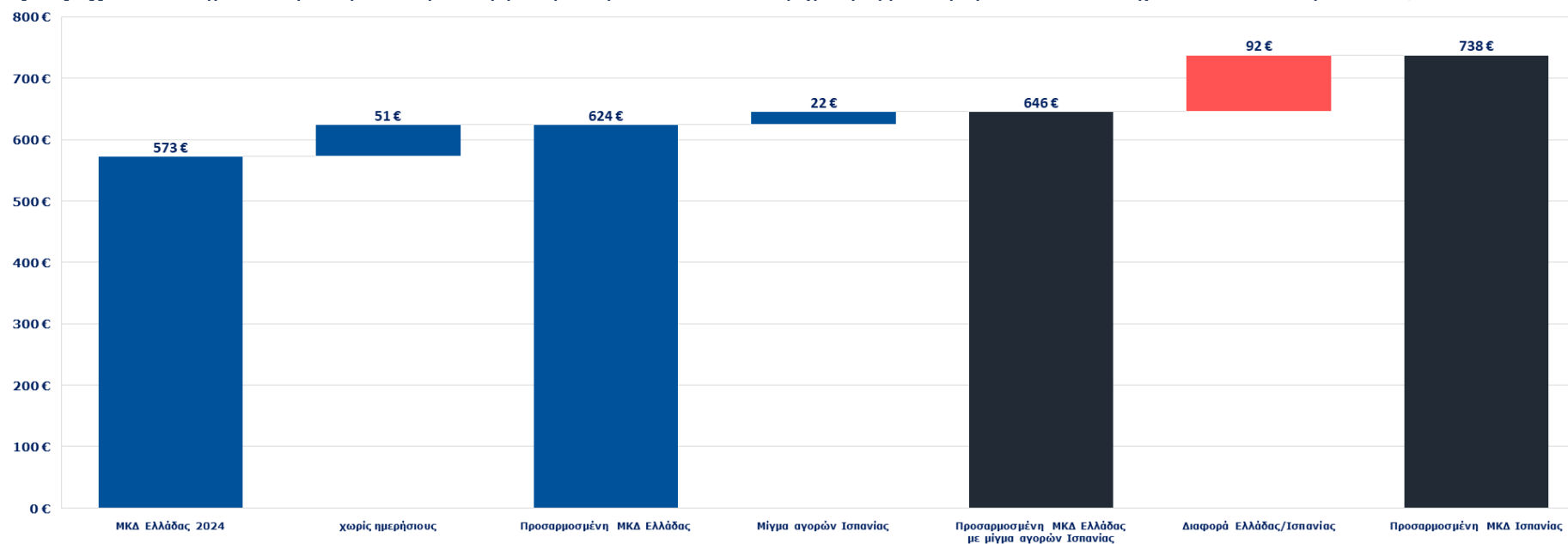

Πηγή: ΤrE - Instituto Nacional de Estadística - Ενεξέργασία INSETE Intelligence

Συγκρίνοντας την εξέλιξη της Προσαρμοσμένης ΜΚΔ στην Ελλάδα και την Ισπανία, παρατηρούμε ότι:

1. Η ΜΚΔ της Ελλάδας παρουσιάζει μεγαλύτερη διακύμανση από τη ΜΚΔ της Ισπανίας, που αυξάνεται με σταθερό ρυθμό χωρίς έντονες διακυμάνσεις.
2. Η κορύφωση της ΜΚΔ στην Ελλάδα γίνεται το 2021, στην «καρδιά» της πανδημίας COVID, όταν η Ελλάδα άνοιξε στον διεθνή τουρισμό με μεγάλη επιτυχία και βελτίωσε το brand της, αξιοποιώντας τη τάση για ταξίδια μεγαλύτερης διάρκειας και υψηλότερης ΜΚΔ.
3. Το μείγμα αγοράς εξηγεί μέρος της διαφοράς μεταξύ των δύο ΜΚΔ, καθώς η Προσαρμοσμένη ελληνική ΜΚΔ (με ισπανικό μείγμα) βρίσκεται πάντα αρκετά πιο πάνω από την απλή Προσαρμοσμένη ΜΚΔ.
4. Μετά το 2021, καθώς η επίδραση της πανδημίας μειώνεται, η ελληνική ΜΚΔ διορθώνει προς τα κάτω, ενώ της Ισπανίας συνεχίζει τη συστηματική της άνοδο.
5. Ειδικά σε ότι αφορά στην μείωση της ΜΚΔ της Ελλάδας μεταξύ 2023 και 2024 παρατηρούμε ότι οφείλεται κυρίως στην γενικευμένη μείωση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής.

Τέλος, στο Γράφημα 3 παρουσιάζονται αναλυτικά για το 2024 οι προσαρμογές από την δημοσιευμένη ΜΚΔ σε Ελλάδα στην προσαρμοσμένη ΜΚΔ, με μίγμα αγορών Ισπανίας, η οποία και συγκρίνεται με την Προσαρμοσμένη ΜΚΔ Ισπανίας.

Γράφημα 3: Δημοσιευμένη και προσαρμοσμένη ΜΚΔ Ελλάδας (με μίγμα αγορών Ισπανίας) και Ισπανίας – σε €, 2024

Πηγή: ΤτΕ - Instituto Nacional de Estadística - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πηγές

- [Τράπεζα της Ελλάδος](#)
- [Ακτινογραφία εισερχόμενου τουρισμού 2023-2024](#)
- [Έκθεση Ελληνικού Τουρισμού, 2024](#)
- [FRONTUR - EGATUR](#)
- [FRONTUR – EGATUR Μεθοδολογία](#)
- [Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα 2005-2018, εξέλιξη και σύγκριση με Ισπανία](#)
- [Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα και την Ισπανία, 2018-2023](#)

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης:

«Αναβάθμιση, μετεξέλιξη και λειτουργία των σύγχρονων και αποτελεσματικών εργαλείων του INSETE, για ενημέρωση και διάχυση της πληροφόρησης στις επιχειρήσεις και στους εργαζομένους στον τουριστικό τομέα: GREEK TOURISM ANALYTICS DASHBOARD – GTAD», με Κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6003242, η οποία εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021- 2027» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+).

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2021 – 2027
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ